

VERSLAG WERKZAAMHEDEN IN 2010

Februari 2011

**Resultaten Scoren
Postbus 830
3800 AV Amersfoort**

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN RESULTATEN SCOREN 2010

Inleiding

Dit overzicht geeft in beknopte vorm informatie over de uitvoering van de belangrijkste werkzaamheden die Resultaten Scoren (en de RvBO) in 2010 heeft verricht.

Elk jaar stelt de **stuurgroep Resultaten Scoren** in overleg met het Netwerk VZ (haar belangrijkste opdrachtgever) een werkprogramma en een orderportefeuille vast met een daar bij behorend financieringsplan.

In 2010 waren de **speerpunten** in het werkprogramma als volgt:

- Uitvoering van een opdracht van het ministerie van VWS voor het ontwikkelen van een onderzoek en een projectenprogramma (calls) op gebied van *kwetsbare groepen jongeren en problematisch middelengebruik* (project looptijd 2010 – 2012)
- Indienen en verwerven van een project “ *Behandelprotocol GHB verslaving*” in nauwe samenwerking met NISPA (project looptijd 2010 – 2012)
- Het op verzoek van ministerie van Justitie samen met Palier/Parnassia opstellen van een werkplan en offerte om een proefproject op gebied van kwaliteitsontwikkeling en –beoordeling te ontwikkelen voor *zorgpaden triple problematiek* (2010 – 2011)
- Het in overleg met de VZ sector bepalen van voorkeursprojecten voor richtlijnontwikkeling voor het werkveld
- Verder inhoud geven aan het door de stuurgroep RS in 2009 vastgestelde *onderhoudsbeleid* van RS richtlijnen en protocollen
- Het verspreiden en promoten van RS producten in het brede veld

Daarnaast is in 2010 belangrijk voorwerk verricht in het kader van de verzelfstandiging van Resultaten Scoren. Dat heeft geresulteerd in finale besluitvorming tot de oprichting van de Stichting Resultaten Scoren (kenniscentrum verslaving) en de aanvaarding door de deelnemers in de stichting van statuten en andere documenten.

De *Raad voor Bekwaamheidsontwikkeling* (RvBO) heeft haar eigen werkprogramma uitgevoerd. Daarin lag het accent op het verder stimuleren van academische (basis)opleidingen om verslavingskunde in het curriculum op te nemen; de aandacht ging daarbij vooral uit naar de medische en de psychologie-opleidingen.

Ook is er een competentiedocument voor alle beroepsgroepen ontworpen met de status van werkdocument.

VWS project Kwetsbare groepen

Resultaten Scoren verwierf in het najaar van 2009 de opdracht van VWS om vanaf begin 2010 een project op gebied van (geïndiceerde) preventie, vroegsignalering en behandeling op te zetten voor “ kwetsbare groepen jeugdigen met problematisch middelengebruik/afhankelijkheid” .

In 2010 werden voor dit project gefaseerd de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Onderzoek Kwetsbare groepen jeugdigen en middelengebruik: visie en interventiematrix (*RS rapport*, uitvoering door IVO, Snoek et al, 2010)
- Verspreiding van rapport Kwetsbare groepen in VZ, GGZ en jeugdzorgsectoren
- Presentatie van de resultaten van dit onderzoek in een expertmeeting waaraan deskundigen deelnamen uit de sectoren van jeugdzorg, jeugdpsychiatrie, jeugdverslavingszorg, preventie en onderzoek (*Expertmeeting verslag, 14 juni 2010*)

- Opstellen van een *preadvies* te ontwikkelen acties n.a.v. onderzoek & expertmeeting kwetsbare groepen jeugdigen (*Preadvies* voor Stuurgroep RS, aug.2010)
- Resultaat besluitvorming Preadvies door stuurgroep RS: instelling platform Jeugdverslavingszorg per januari 2011 (1), vormen van een externe Adviescommissie voor opstellen van een visie en plan van aanpak “Voorkomen van verslavingsgedrag bij jongeren” (2), formuleren van 3 calls t.b.v. kwetsbare groepen (3)
- Op 15 december is de *Adviescommissie Kwetsbare jeugd en verslaving* (commissie van der Gaag) geïnstalleerd met experts uit jeugdzorg, (forensische) jeugdpsychiatrie, jeugdverslavingszorg en preventie
- Besluitvorming stuurgroep RS over indienen call voor implementatie richtlijn vroegsignalering t.b.v. kwetsbare groepen door bureaus jeugdzorg en VZ verslavingspreventie (*call en indieningprocedure van start*)

Project GHB behandelprotocol

Gezien de onrustbarende toename van het aantal GHB verslaafden tot ruim 1000 en het ontbreken van een consistent behandelprotocol m.n. voor ontgiftiging, is door de VZ sector o.l.v. NISPA een ontwikkelplan opgesteld voor een monitor en behandelprotocol voor GHB verslaving. Via Resultaten Scoren is het projectplan bij VWS ter financiering ingediend. Nadat de financieringsstop in augustus werd opgeheven, is het project gesubsidieerd. Acties en resultaten in 2010:

- Projectplan GHB door Resultaten Scoren ingediend en per 1 september gehonoreerd
- Contract getekend RS met NISPA als projectuitvoerder
- Aan project nemen sinds november 2010 7 VZ instellingen deel (met samenwerkingsovereenkomst); zij worden ondersteund door een projectstructuur waarin de bestuurlijke, organisatorische en uitvoerende zaken zijn geregeld

Samenwerking met Justitie/Palier t.b.v. zorgpadontwikkeling

Resultaten Scoren heeft samen met Palier op verzoek van Justitie een subsidieaanvraag ingediend voor het ontwikkelen van een zorgpad voor de groep van meervoudige problematiek (reeks van verschillende modules op basis van zorgindicatie); deze aanvraag is eind november goedgekeurd.

Rol van Resultaten Scoren is:

- Ondersteuning van zorgpad-ontwikkeling volgens de werkwijze van het Masterprotocol van Resultaten Scoren
- Aanpassingen ontwerpen voor Masterprotocol t.b.v. toepassing op zorgpaden (addendum)
- Proef kwaliteitsbeoordeling van een door Palier ontwikkeld zorgpad

Project heeft een looptijd van 2010 – 2011.

VZ sector geprioriteerde projecten

Behalve (externe) projectopdrachten, voert Resultaten Scoren ook projecten uit over thema's die voor de sector van de verslavingszorg prioriteit hebben. In overleg met het Netwerk VZ 2010 zijn eerste plannen uitgewerkt t.b.v. deze prioriteiten; het gaat daarbij om:

- Maatschappelijk Herstel
- Senioren (55+)

Projecten worden in 2011 uitgevoerd, in 1ste instantie aan de hand van *overzichtstudies*. Beide thema's zijn namelijk zo breed dat er eerst inzicht nodig is om vast te kunnen stellen wat er reeds ontwikkeld is/wordt en aan welke *focus* en programmering er vervolgens in overleg met de sector behoefte bestaat.

Aan het *hoofdenoverleg preventie* is het RS programma voor (preventie en zorg) kwetsbare jongeren en de vervolgvactiteiten voor 2011 en 2012 gepresenteerd.

Samenwerking met ZonMw op gebied van implementatie

ZonMw heeft Resultaten Scoren gevraagd om als landelijke implementator te fungeren van 3 door ZonMw gefinancierde projecten.

Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- Samen beslissen (Nispa, E.Joosten)
- Gameadvies op maat (IVO, T.Schoenmakers)
- JeugdMATE (AIAR, G.Schippers)

De projectaanvragen voor implementatie zijn door ZonMw goedgekeurd en in het najaar gestart. Bij project nr. 3 JeugdMATE gaat het om een doorontwikkeling van de MATE tot een jeugdtriage instrument dat co-financiering ontvangt van het RS project Kwetsbare groepen (*besluit en actie stuurgroep 10 december*).

Onderhoudsbeleid Resultaten Scoren

Sinds 2009 heeft de stuurgroep Resultaten Scoren een onderhoudsbeleid voor haar richtlijnen en protocollen vastgesteld. Dat betekent dat zij elk jaar een aantal producten beoordeeld op de actuele geschiktheid (relevantie, state-of-art, actuele toepassing e.d.).

In dat kader zijn in 2010 ontwikkeld:

- Richtlijn alcoholgebruiksruimten (als een doorontwikkeling van de eerdere richtlijn drugsgebruiksruimten); *richtlijn ontwikkeld door NISPA/Tactus gereed*
- Plan herziening leefstijltrainingen (3 en 4 en indirect 1 en 2), *besluit 2 september 2010*

Plan herziening leefstijltrainingen heeft een uitgebreidere focus gekregen: er zijn een 8-tal protocollaire cognitief gedragstherapie voor verslaving (leefstijltrainingen) ontwikkeld met modules gespecificeerd naar doelgroep, ernst problematiek, medium (print, e-health). Reden voor de stuurgroep RS om te besluiten om een

- Onderzoek Inventarisatie en evaluatie leefstijltrainingen 2010 te laten verrichten (*rapport M. Smeerdijk, november 2010*)

Plan herziening leefstijltrainingen wordt vervolgd in 2011 met een redactiegroep die opdracht krijgt om een handboek protocollaire cognitieve gedragstherapie voor verslaafden gaat samenstellen ter vervanging van de bestaande aparte protocollen.

Resultaten Scoren publicaties in 2010

Resultaten Scoren heeft in 2010 een reeks publicaties uitgebracht en verspreid en een reeks publicaties van door de stuurgroep goedgekeurde richtlijnprojecten in voorbereiding:

- Kwetsbare groepen *jeugdigen en problematisch middelengebruik* (Snoek et al, 2010)
- Richtlijn *Vroegsignalering* (Wits et al, 2010)
- Atlas residentiële voorzieningen (de Weert et al, ongepubliceerd)
- Richtlijn *Angst en Verslaving* (Wits et al., 2010, geaccepteerd door stuurgroep RS, in beoordeling door CBO)
- *CGT jeugd* (middelenonafhankelijk) (de Jonge, 2010), goedgekeurd door stuurgroep RS, publicatie volgt
- *Monitor Jeugdverslavingszorg* (de Weert, 2010, goedgekeurd door stuurgroep Resultaten Scoren, publicatie in beperkte oplage in voorbereiding)
- Richtlijn *alcoholgebruiksruimten* (Nispa/Tactus, 2010), geaccepteerd door stuurgroep RS, publicatie in voorbereiding
- Richtlijn ACT Dubbele diagnose (VNN); deze richtlijn heeft niet geleid tot een officiële RS publicatie, wel tot een te downloaden casestudy

Verzendhuis Resultaten Scoren

Resultaten Scoren beschikt bij haar bureau over een verzendhuis waar door haar uitgebrachte publicaties kunnen worden besteld. De bulk van bestellingen betreft aanvragen voor de protocollen van leefstijltrainingen, zowel trainershandleidingen als cliënt werkboeken. In 2010 zijn ca. 4000 van deze materialen verkocht en van de overige publicaties ca. 1000 stuks. Onbekend is in welke mate er gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om publicaties (gratis) te downloaden.

Conferentie verslavingsbehandeling en vroegsignalering (2 december)

Met (financiële steun van) ZonMw organiseerde Resultaten Scoren/RvBO op 2 december een najaarsconferentie "Verslavingsbehandeling en vroegsignalering" in Antropia te Driebergen. Doel van de conferentie is om innovaties op gebied van preventie, vroegsignalering en behandeling bij verslaving (richtlijnen en protocollen ontwikkeld door Resultaten Scoren) toegankelijk te maken voor hulpverleners en andere praktijkwerkers. De drie thema's waren: jeugd, internet/gaming en verslaving & psychiatrie (& een key note presentatie van G. Schippers over ontwikkeling in zorgonderzoek en behandeling van verslaving).

De volgende resultaten zijn geboekt:

- er waren ca 120 deelnemers aanwezig die zowel de presentaties als de locatie als geslaagd waardeerden

- er is door Resultaten scoren een *conferentieverlag* gepubliceerd en verspreid onder de VZ instellingen

In beginsel wordt er in 2012 opnieuw een conferentie georganiseerd met als thema “ Op zoek naar de effectieve professional” .

Vorbereiding oprichting Stichting Resultaten Scoren

Nadat in 2009 a.h.v. een businessplan door de VZ instellingen binnen het Netwerk VZ besloten is om het project Resultaten Scoren te verzelfstandigen, is in 2010 de bestuurlijke en praktische voorbereiding van start gegaan.

In twee speciale bijeenkomsten zijn aan de hand van externe adviezen besluiten genomen over de rechtsvorm, bestuurlijke constellatie, statuten, huishoudelijke reglement, bescherming merknaam etc.

Op 17 december is het formele besluit genomen om de Stichting Resultaten Scoren op te richten en deze naam wettelijk te deponeren bij het Benelux Bureau voor Intellectuele Eigen (BBIE).

Raad voor Bekwaamheidsontwikkeling

De RvBO heeft als belangrijkste functie om te bevorderen dat (nieuwe) evidence-based kennis en interventies onder de aandacht wordt gebracht in alle daarvoor in aanmerking komende initiële, beroeps- en nascholingsopleidingen. Zij bestaat uit (15) leden, d.w.z. vertegenwoordigers van de beroepsgroepen in de VZ, opleidingen, nascholing, cliënt vertegenwoordigers en waarnemers uit onderzoeksveld, beleid (VWS) en brancheorganisatie. Prof. Guus Schrijvers (UMCUtrecht) treedt als onafhankelijk voorzitter op.

De RvBO vergadert 5 x per jaar en voert een agenda uit die zowel projecten bespreekt als actuele ontwikkelingen op gebied van verslavingskunde. Regelmatig nodigt zij in dit verband een externe deskundige uit (onderzoeker, verslavingsspecialist, beleidsmaker). Na de succesvolle ontwikkeling van verslavingskunde in het HBO, houdt de RvBO zich in 2010 vooral bezig met de curricula van *geneeskunde* en *psychologie*. Ook verdiept de RvBO zich in nieuwe ontwikkelingen en de betekenis daarvan voor verslavingskunde, t.w.:

- nieuwe verslavingen (internet/gaming)
- jongeren, m.n. risico- en kwetsbare jeugd
- betekenis van ervaringsdeskundigheid voor leren & opleiden

Wat betreft het stimuleren dat bij geneeskunde en psychologie meer aandacht aan verslaving wordt gegeven, zijn 2 projecten opgezet:

- de faculteit geneeskunde van UvU heeft met medewerking van de RvBO een keuzeblok verslavingskunde voor 2de jaars ontwikkeld en uitgevoerd; het blok bestaat uit 5 weken FT verslavingsonderwijs waarin 35 studenten nemen; er is een *blokboek* ontwikkeld en met financiële steun van de RvBO is er een *evaluatieonderzoek* uitgevoerd

- de subfaculteit psychologie van de Erasmusuniversiteit voert jaarlijks een module verslavingskunde voor 3de jaars studenten uit; RvBO heeft aangedrongen op toevoeging van een praktisch vaardighedendeel (motiverende gespreksvoering) en meer aandacht voor behandeling; deze module wordt geëvalueerd en opnieuw in 2011 uitgevoerd en zo mogelijk als model verspreid.

Andere activiteiten die in 2010 door de RvBO zijn verricht:

- verspreiding van de door de RvBO geproduceerde en uitgegeven *handleiding verslavingskunde voor het HBO*
- uitvoering van een seminar met het (opleidings)netwerk “Werken in gedwongen kader” en RvBO over samenwerking en kruisbestuiving van elkaars opleidingsmodules (“werken in gedwongen kaders” en verslavingskunde)
- bespreking van een nieuwe nascholingscursus op gebied van *forensische verslavingskunde* (Leernetwerk Verslaving)
- vaststelling van een *competentie(matrix)* in een werkdocument met profielen van de belangrijkste beroepsgroepen in de VZ a.h.v. het CanMeds model
- enkele *accreditaties* van nascholingscursussen o.a. voor motiverende gespreksvoering
- organiseren van 2 *overleggen RvBO met HBO coördinatoren verslavingskunde* waarbij o.a. een databank voor toetsvragen wordt besproken en nieuwe opleidingsinitiatieven zoals part-time opleiding voor ervaringsdeskundigen
- RvBO (secretaris) heeft enkele gastcolleges verzorgd bij Hogeschool Windesheim en de medische faculteit (verslavingsblok)

In het najaar is met uitgever BohnStafleu/vanLoghum (Springer) en auteur besloten om een nieuwe, geheel herziene uitgave voor te bereiden van de succesvolle *Canon Verslaving* “Wat elke professional over verslaving moet weten” (waarvan inmiddels ruim 3000 exemplaren zijn verkocht).

Amersfoort, 20-2-2011

Namens de Stuurgroep Resultaten Scoren

Wim Buisman

Programmaleider Resultaten Scoren

Secretaris Raad voor Bekwaamheidsontwikkeling RvBO